

### متن پرسش

سلام خدمت اساد گرانقدر: با آرزوی توفیقات روز افزون برای حضرتعالی درباره اتحادی روحانی بین شیعیان و امامشان سوالی خدمتتان مطرح شد که پاسخ جامعی ارائه فرمودید در ذهن خودم مواردی ابهام وجود داشت خواستم مطرح کنم: ۱. آیا احادیثی که درباره زیارت بعضی امامزادگان بیان می شود (در اینجا) أما إِنَّكَ لو زُرْتَ قَبْرَ عَبْدِالعَظِيمِ عِنْدَكُمْ، لَكُنْتَ كَمَنْ زَارَ الحُسَيْنِ تَحْتَ ذِيْلِ هَمِيْنِ مَوْضِعِ اِتْحَادِ رُوْحَانِي قَرَارِ مِي گيرد؟ ۲. آیا بحث خلیفه الهی انسان و سجده به انسان کامل نیز از جنس همین موضوع است؟ (البته در این صورت بجای الینا تعودون -الیه راجعون مطرح خواهد بود) یا قضیه در اینجا متفاوت است؟ ۳. بحث مقام دست نیافتنی امام معصوم علیه السلام (طبق روایات حتی برای ما قابل تصور هم نیست) با بحث اتحاد روحانی چگونه قابل جمع است؟ ۴. مورد آخر هم اینکه، مواردی که مطرح گشت بحث ماورای عالم طبیعت و عالم تخیل است و استدلال چندان در آن راهی ندارد بلکه جنبه اصلی بحث و آنچه که در این فضا اعتبار دارد خبر دهی یک چشم روشن و یک عقل روشن است. استدلال و شاهد آوردن احادیث فرع قضیه است. با آرزوی توفیقات روز افزون برای حضرتعالی

### متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: امامزادگان مظهر انوار پیامبر و ائمه «علیهم السلام» هستند و به همین جهت وقتی به زیارت آنها می‌رویم ابتدا به رسول خدا «صلوات الله علیه و آله» سلام می‌دهیم یعنی ابتدا آن حضرت را زیارت کرده‌ایم.

از طرفی وقتی می‌فرمایند شیعیان از اضافی طینت ما هستند یعنی از حیطه‌ی حضور ما در محضر حق جدا نیستند ولی اصل «واصل و تابع» در جای خودش محفوظ است نه این که گمان کنیم اتحاد با امام یعنی در عرض مقام آنها قرار می‌گیریم، بلکه به معنای آن است که در حیطه‌ی حضوری که آنها نسبت به حضرت حق دارند، شیعیان نیز در همان حیطه و فضا به حق رجوع می‌کنند. موفق باشید